ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту наказу Державної інспекції ядерного регулювання України «Про затвердження Правил безпечного перевезення радіоактивних матеріалів (ПБПРМ-2020)»

1. Резюме

Метою прийняття акта є встановлення вимог з ядерної та радіаційної безпеки під час перевезення радіоактивних матеріалів, які відповідають сучасним нормам безпеки МАГАТЕ.

Ціль державної політики, на досягнення якої спрямовано проєкт акта, визначена Програмою діяльності Кабінету Міністрів, а саме «Україна відповідає критеріям членства в Європейському Союзі».

2. Проблема, яка потребує розв'язання

На сьогодні є чинними «Правила ядерної та радіаційної безпеки при перевезенні радіоактивних матеріалів (ПБПРМ-2006)», затверджені наказом Державного комітету ядерного регулювання України від 30 серпня 2006 р. № 132, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 18 вересня 2006 р. за № 1056/12930. Правила ПБПРМ-2006 були прийняті із врахуванням документу МАГАТЕ видання 2005 року «Regulations for the Safe Transport of Radioactive Material. 2005 Edition. Safety Standards Series № TS-R-1. IAEA».

Зважаючи на те, що Міжнародним агенством з атомної енергії зазначений документ переглядався в 2009, 2012 та 2018 роках, Правила «Правила ядерної та радіаційної безпеки при перевезенні радіоактивних матеріалів (ПБПРМ-2006)» потребують приведення їх у відповідність до сучасних міжнародних норм безпеки у сфері перевезення радіоактивних матеріалів.

3. Суть проєкту акта

Наказом затверджуються Правила безпечного перевезення радіоактивних матеріалів (ПБПРМ-2020) (далі – Правила), в яких враховані положення останнього видання документа МАГАТЕ «Regulations for the Safe Transport of Radioactive Material. 2018 Edition. Specific Safety Requirements SSR-6 (Rev. 1). IAEA».

Правила встановлюють норми безпеки, які забезпечують прийнятний рівень контролю за радіаційною, а також пов'язаною з критичністю і тепловиділенням небезпеками для людей, майна і навколишнього природного середовища при перевезенні радіоактивних матеріалів.

Правила застосовуються при перевезенні радіоактивних матеріалів автомобільним, залізничним, морським, річковим та авіаційним транспортом,

у тому числі перевезенні, пов'язаного з використанням радіоактивного матеріалу.

В Правилах визначено:

- основні принципи та мета, сфера застосування, положення щодо радіаційного захисту, забезпечення якості, забезпечення дотримання правил, дії у разі невідповідності правилам, проведення навчання;
- класифікація радіоактивних матеріалів, їх характеристики та вимоги;
- типи пакувальних комплектів, вимоги до пакувальних комплектів і упаковок;
- вимоги та контроль при підготовці радіоактивних матеріалів до перевезення;
- вимоги та контроль при завантаженні, розміщенні радіоактивних матеріалів на транспортному засобі, транспортуванні, транзитному зберіганні;
- порядок випробувань радіоактивних матеріалів та пакувальних комплектів;
- порядок затвердження радіоактивних матеріалів, конструкцій упаковок, перевезень, особливих умов перевезень, зміст сертифікатів про затвердження, положення для перехідного періоду.

4. Вплив на бюджет

Реалізація акта не потребує фінансування з державного або місцевого бюджетів.

5. Позиція заінтересованих сторін

Нормативно-правовий акт не потребує проведення консультацій із заінтересованими сторонами.

Нормативно-правовий акт не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку соціально-трудової сфери та прав осіб з інвалідністю, тобто не потребує врахування позиції уповноважених представників від всеукраїнських профспілок, їх об'єднань, всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, а також всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю та/або їх спілок.

Нормативно-правовий акт не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проєкт нормативно-правового акта не виносився на громадське обговорення.

6. Прогноз впливу

Реалізація акта не матиме вплив на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави;

розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Реалізація акта матиме позитивний вплив на позицію України, як країни-члена МАГАТЕ, у міжнародних рейтингах та виконання міжнародних зобов'язань.

Реалізація акта сприятиме захисту людей та навколишнього природного середовища від впливу іонізуючого випромінювання під час перевезення радіоактивних матеріалів.

7. Позиція заінтересованих органів

Проєкт акта погоджено без зауважень із Міністерством внутрішніх справ України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією, Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством інфраструктури України, Державною авіаційною службою України.

8. Ризики та обмеження

У нормативно-правовому акті відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації, стосуються інших ризиків та обмежень, які можуть виникнути під час реалізації нормативно-правового акта.

Нормативно-правовий акт не потребує проведення громадської антикорупційної та антидискримінаційної експертизи.

Проєкт нормативно-правового акта не потребує проведення цифрової експертизи та отримання висновку Мінцифри про проведення цифрової експертизи, у зв'язку з тим, що проєкт не стосується питань інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства, електронної демократії, надання адміністративних послуг або цифрового розвитку.

Проєкт нормативно-правового акта не передбачає надання державної допомоги суб'єктам господарювання та відповідно дія Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» не поширюється на зазначений проєкт нормативно-правового акта та на підтримку суб'єктів господарювання. У зв'язку з цим відповідне рішення Антимонопольного комітету України передбачене зазначеним Законом не потребується.

9. Підстава розроблення проєкту акта

Підставою розроблення проєкту наказу «Про затвердження Правил безпечного перевезення радіоактивних матеріалів (ПБПРМ-2020)» є стаття 24 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», підпункт 7 пункту 4 Положення про Державну інспекцію ядерного регулювання України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 363.

Голови Державної інспекції ядерного регулювання України **Григорій ПЛАЧКОВ**

«____» _____ 2020 р.